

NORSK

SOROPTIMA

TEMA: VANN

DET LIVGIVENDE VANNET

DEN BLÅ PLANETEN

EVERY LITTLE DROP COUNTS

LES MER I BLADET

facebook.no/SoroptimistGlobal

KJÆRE SOROPTIMISTER

Vann og sanitære forhold har vært et viktig tema for soroptimistene gjennom flere år. Derfor er det flott at redaksjonen løfter temaet frem i dette nummeret.

”Go for water” var et hovedtema i Europaføderasjonen fra 2007 til 2011 og senere ble tema utvidet til ”Go for Water and Food”. Mange av de over 1250 klubbene i Europa bidro gjennom prosjekter til en målrettet innsats for tilgang på rent vann.

Men vann er fortsatt viktig under vårt programområde om bærekraftig miljø, og klubber yter fortsatt en betydelig innsats i prosjekter, se blant annet reportasjen fra Arendal Soroptimistklubb. Soroptimistene driver videre et påvirkningsarbeid, også på dette feltet. ”Women for Water Partnership” som dere kan lese mer om i dette bladet, ledes for tiden av Mariet Verhoef-Cohen. Mariet er fra Nederland, og hun er vår påtroppende president i Soroptimist International. Hun ble nylig tildelt prisen ”Women of the Decade Creating a Better World for All” under Women Economic Forum (EU).

Tilgang på rent vann har betydning for hele lokalsamfunn, men særskilt for kvinner og jenter, da det ofte faller på dem å hente vann - langt unna hjemmet. Dette er naturligvis en hindring for skolegang og arbeid for mange kvinner.

FNs bærekraftsmål løftes også frem. Soroptimist International arbeider aktivt i over 130 land for å fremme FNs mål, og selvsagt også FNs bærekraftsmål. I forbindelse med lanseringen av disse målene i Norge ble det fremhevet at bevissthet og engasjement om disse målene lokalt var avgjørende for at vi skulle kunne nå dem. Vårt soroptimistnettverk med lokale klubber er et godt verktøy i så måte. Norske klubber fokuserer på flere bærekraftsmål gjennom blant annet lokale medier og sosiale medier, og ulike prosjekt. For eksempel Larvik soroptimistklubb som setter mål nr 6 om vann på dagsorden i forbindelse med FNs vanndag.

Slikt bevisstgjøringsarbeid skal vi fortsette med!

Jeg oppfordrer for øvrig klubbene til å invitere lokale myndigheter til debatt om hvordan myndigheter og lokalsamfunn kan fremme bærekraftsmål lokalt.

Vennlig hilsen

Kirsti Guttormsen

Unionspresident

Norsk Soroptima kommer ut med 4 nummer årlig og er medlemsblad for Norges 1800 soroptimister. Som del av Soroptimist International, en NGO (non governmental organisation) for kvinner, er vi tilknyttet FN med representanter i FNs organer i New York, Geneve; Wien, Paris, Roma, Nairobi og Kairo. Soroptimistene har konsultativ status i FN og Europarådet. Organisasjonen er en upolitisk sammenslutning av klubber og arbeider for internasjonal forståelse, vennskap, fremme av menneskerettighetene, bedring av kvinners stilling i alle samfunn, respekt og forståelse for andres arbeid.

INNHOOLD

<p>EVERY LITTLE DROP COUNTS 8-11 20 skoler har fått rent vann i Tanzania.</p>	<p>SI INNGÅR SAMARBEID 12 SI inngår samarbeid med "Women for Water-Partnership"</p>	<p>4-5 DET LIVINGENDE VANNET Vann er en forutsetning for alt liv.</p>
<p>DEN SISTE DRÅBEN 17 Dikt fra boka "Ein dråbe i havet" av Gunnar Roalkvam.</p>	<p>6 VANN Noen fakta.</p>	<p>20-23 LANDET RUNDT Lokale saker fra Soroptimistklubber rundt om i Norge.</p>
<p>18-19 BOKOMTALER Vi i Soroptima har lest noen bøker om vann, som her presenteres. Og anbefales!</p>	<p>7 DEN BLÅ PLANETEN Tre fjerdedeler av jordens overflate består av vann.</p>	<p>13-15 FN SETTER FOKUS PÅ VANN Millioner av mennesker dør hvert år av sykdommer de får fordi de ikke har tilgang til rent vann og toalett.</p>
<p>16 VANNDRING På FNs Vanndag arrangerer Larvik-klubben VANNDring i nabolaget.</p>		

OMSLAG: Fotomanipulert bilde.

Kjære Soroptimistsøstre!

Vannet. Forutsetningen for alt liv. Og så utrolig skjævt fordelt på jorden vår. Mens vi i fråtser i vann her i Norge, drives millioner av mennesker på flukt på grunn av tørke. Regnet uteblir.

Vannet snakkes om som en av de viktigste maktfaktorene i framtiden. En ufattelig rikdom, og en mulig kilde til store konflikter. Heldigvis er det mange våkne mennesker

som ser faren, og jobber med tiltak. Blant dem er vår egen organisasjon. Fra direkte hjelp menneske til menneske, slik Arendal-klubben gjør i Tanzania, til Soroptimistenes arbeid på internasjonalt nivå. Alt er like verdifullt.

I denne utgaven av Soroptima setter vi fokus på vann. Det enorme temaet må nødvendigvis bli både smalt og flyktig

behandlet i et lite format som Soroptima, men vi håper å informere og inspirere til å lese mer og engasjere seg. I bladet er det flere henvisninger til nettsider og bøker om emnet.

Vi ønsker dere god lesning, og en riktig god vår :-)

Soroptimisthilsen fra redaksjonen.

Det livgivende vannet

TEKST: Gro Johnsen, Instituttleder ved Universitetet i Stavanger

**I NORGE BRUKER HVER AV OSS RUNDT
TO HUNDRE LITER VANN I DØGNET!**

Om artikkelforfatteren:

Gro Johnsen arbeider som instituttleder ved Universitetet i Stavanger. Hun er medlem i Stavanger Soroptimistklubb. Gro har et stort engasjement for vann, som var et aktuelt tema under utdannelsen. Hun har arbeidet med vannrelaterte problemstillinger gjennom hele yrkeskarrieren, både ved Mattilsynet, Veterinærinstituttet og IVAR interkommunalt vann-, avløp- og renovasjonsetat.

Vann er en forutsetning for alt liv. Alle levende organismer inneholder vann, og alle livsprosser foregår i et vandig miljø. Dette betyr at tilgang på vann er en begrensende faktor for plantevekst og dyreliv. Ved langvarig tørke eller langvarig dyp frost blir vann utilgjengelig for planter og dyr. Vann er et magisk stoff, som teoretisk verken skulle eksistert i flytende form på jorden eller hatt egen-skapen som den viktigste forutsetningen for alt liv.

Det livgivende vannet

Vann er livgivende, vann er forutsetningen for livet på kloden, vann er den viktigste byggestenen i alt levende! Kroppen vår består av over seksti prosent vann. Dette unike løsemiddelet transporterer næring og oksygen rundt til den enkelte celle, og frakter avfallsstoffene vekk. Vannet i kroppen fordeler seg ujevnt. Blod og muskler inneholder mye vann, for her er det høy aktivitet, mens fettvev og bein har et lavt vanninnhold.

Vi må ha vann - bare må ha det!

Et menneske må få tilført mer enn to liter vann daglig for å erstatte væsketapet. En hel liter vann fordamper fra huden vår hvert døgn, og en kvart liter forsvinner ut med pusten. Når vi er aktive og varme mangedobles dette.

Sammen med kroppens avfallsstoffer skilles det ut en liter vann i urin og avføring. Det er ikke nødvendig å pøse inn litervis med vann, selv om vann er den beste tørstedrikk. Heldigvis får vi tilført minst en liter vann daglig gjennom maten. Ved siden av supper, er det frukt og grønnsaker som bidrar med de store vannmengdene. Agurk topper listen med sine nittisju prosent vann, tett fulgt av tomat, salat og vannmelon.

Vannforbruket - så ulikt fordelt

I mange U-land har hver innbygger bare noen få liter vann tilgjengelig i døgnet. Dette vannet, som i hovedsak brukes til drikking og matlaging, må ofte transporteres lange avstander og tilfredsstillende ikke de krav våre myndigheter stiller til drikkevann. Man regner at åtti prosent av sykdomstilfellene i U-land skyldes forurenset drikkevann. I Norge går det med rundt to hundre liter vann i døgnet for hver av oss. Halvparten av vannet bruker vi på badet, til personlig hygiene og nedskylning av toalett. Blant annet koser vi oss med nærmere førti liter rent vann hver gang vi dusjer! På kjøkkenet trenger vi vann til drikke, matlaging og oppvask, omtrent en fjerdepart av vannet brukes her. Resten av de to hundre literne må til for å få rene klær, rent hus, til bilen og hagen. Alt vann som brukes i husholdningen skal være av drikkevannskvalitet. Industri og jordbruk har et vannforbruk som tilsvarer det som brukes til husholdningene. Hvis vi legger til de vannmengdene som

forsvinner ut av ledningsnettet ved lekkasjer og brudd, ser vi at det går med fem hundre liter drikkevann for hver av landets 4,8 millioner innbyggere.

Rent inn og avfall ut

En av vannets viktige funksjoner er som bærer av avfallstoffer. Både i kroppens enkelte celle, i og ut av kroppen vår, ut av husets avløpsrør og ikke minst i samfunnet. Gjennom kloakkkrørene transporteres avfallstoffer av gårde til avløpsrensaneanleggene ved hjelp av vann. Smittevernmessig er denne borttransporteringen av avfallstoffene like viktig som tilgang på rent vann. Når vannforsyningen stanser opp, kan man alltid få tilført drikke- og matlagingsvann fra tankbiler. Det er verre med skylling av toalettene og transport av avløpsvann. Mangel på tilfredsstillende avløp er et vanlig problem i flyktningeleire, og forårsaker epidemier av sykdommer som smitter via kloakk. Det er lettere å frakte inn drikkevann enn å kvitte seg med avfallsstoffer!

Tankevekker

Vi ønsker alle at klodens goder skal fordeles jevner. Etter hvert som levestandarden forbedres i de fattige landene, vil flere områder få innlagt vann. Vannforbruket øker med vann i spring, dusj og elektriske vaskemaskiner. Dette blir en utfordring for verdens vannressurser. Tilsvarende økning av forurensning vil komme i forbindelse med økt avløp. Kunnskap om og systemer for avløpsrensing må gå hånd i hånd med tilgang på vann!

Liter	Norge	Nødvendig minimum	Fattige land uten innlagt vann
Drikke	2	2	5
Matlaging	8	1	2
Klesvask	40	0,3	1
Hus/bilvask	10	0	0
Pers. hygiene	50	0,4	2
Toalett	40	0	0
Oppvask	30	0,3	1
Totalt	180	4	11

Sykdom

De ikke-industrialiserte landene har stor dødelighet fra vannbåren smitte. Dette rammer spesielt barn. Forurenset vann er årsak til:

80%

av alle sykdommer

30%

av dødsfallene

25%

har ikke tilgang på rent vann

Vann for Livet - et Røde Kors prosjekt

Vannmarsjen 2017:

Bedrifter kan bidra til at flere mennesker får rent vann, ved å gå lengst mulig i en periode.

For mer informasjon:
[vannforlivet.no/
vannmarsjen-2017](http://vannforlivet.no/vannmarsjen-2017)

Hvordan kan vi hjelpe:

- Brønner
- Cisterner
- Vanddistribusjon
- Kompetanse
- Vannrensing
- Life Straw: Vannet blir filtrert gjennom et filter med så små porer (0,2 mikrometer) at alle helse-skadelige bakterier og parasitter blir filtrert vekk. Filteret fjerner ikke skadelige virus, kjemikalier eller miljøgifter.

SIE Go for water

Norgesunionen og klubber her i landet har hatt prosjekter vedrørende vann.

Et av de tidligste prosjektene var vann- og brønnboring i Senegal. Under temaet "Soroptimists go for Water" har vi senere vært engasjert i aksjonen for innsamling til Life-straw.

Blant de siste vannprosjektene vi har vært involvert i, er brønnprosjekt i Moldova.

Det har vært en egen konto for "Go for water". Denne er nå avsluttet. Det betyr imidlertid ikke at vi ikke kan være engasjert i vannprosjekt.

Arendal-klubben har blant annet fremdeles et svært godt, aktivt prosjekt (se egen artikkel i bladet).

Per i dag er det et større beløp på prosjektkontoen "Go for water". Det er mulig å søke om midler til vannprosjekter fra denne kontoen.

TEKST: Gro Johnsen

Kloden vår er en skinnende blå kule som seiler gjennom verdensrommet. Den vakre blåfargen kommer av enorme mengder vann. Vann har en svak blåfarge som blir tydelig i store vannmasser. Tre fjerdedeler av jordens overflate består av vann. Vannet utgjør faktisk to tiendedels prosent av klodens volum.

Verdenshavene

Hoveddelen av vannet finnes som saltvann i havet. Fra gammelt av snakket man om de syv verdenshav, som Rudyard Kipling gjorde berømt i diktsamlingen "The Seven Seas" fra 1896. Siden verdenshavene henger sammen, har det skjedd forenklinger med årene, og i dag snakker vi om tre verdenshav; Atlanterhavet, Stillehavet og Det Indiske Hav. På kontinentalplatene er havdybden rundt to hundre meter. Det er fantastisk å tenke på at mer enn ni tiendedeler av havet er dypere enn tusen meter, at halvparten av havet er dypere enn tre tusen meter, at gjennomsnittlig havdyp er nesten fire tusen meter, og at de store havdypene går helt ned til ti tusen meter under overflaten. For hver tiende meter ned i vannmassene øker trykket med en atmosfære. På bunnen av havet er det mørkt med mange hundre atmosfærers trykk. Men her er det liv! Spesielle organismer har tilpasset seg livet på havdypet.

Flere tusen meter under overflaten lever kjempeblekkspruter, og enkelte hvalarter kan gå ned til sytten hundre meter. Det er en gåte hvordan de kan omstille organismen til å tåle to hundre atmosfærers trykk.

Mye salt

Fysiologisk saltvann inneholder sju gram salt per liter. Dette er den saltstyrken som finnes i cellene hos alle organismer, også hos mennesket, og som gjør at tårer smaker salt. Vannet i havet er saltere, med tretti-fem gram salt per liter. I Østersjøen er innslaget av ferskvann betydelig, og saltinnholdet ligger på rundt ti gram, faktisk ganske nær det fysiologiske. Vannet i den Persiske Buket er saltere med førti gram per liter. De store saltsjøene i USA har opp til to hundre gram, og Dødehavet er nesten ren saltlake med et kvart kilo salt i hver liter vann. Selv om mesteparten av havsaltet er vanlig bordsalt, finner vi et betydelig innslag av spormetaller som magnesium, kalium, brom og fluor.

Lite ferskvann

Bare vel to prosent av alt vannet på jorden er ferskvann, hvorav over halvparten finnes som is på polkalottene og i isbreene. Beskjedne en tiendedel av ferskvannet er i vanlig synlig flytende form i innsjøer og elver. En ørliten del av vannet er vanddamp, skyer og biologisk bundet vann i alle levende organismer, biosfæren. Resten er

grunnvann, der mesteparten er så dypt nede i jordskorpen at det får betegnelsen fossilt vann.

Fossilt vann

Det fossile vannet befinner seg i enorme reservoarer, aquiferer, under de fleste kontinentene. Vannet kan komme til overflaten som varme kilder og geysirer. Under havbunnen finnes også vannreservoarer, men de fleste av disse er svært salte på grunn av sjøvannsinntrenging. Flere steder utnyttes vannet til drikkevann, som i USA. Et eksempel er Ogallala Aquiferen i delstaten Nebraska, som forsyner åtte stater med vann. Hvert år tappes det ut den astronomiske mengden av tolv milliarder tonn vann. Med denne tapperaten fryktes det at reservoaret vil tømmes i løpet av tjuefem år. Under det østlige Sahara finnes en av verdens største kjente aquiferer. Den Nubiske Sandsten Aquiferen strekker seg under fire av landene i det nordøstlige Afrika og rommer flere hundre tusen milliarder tonn vann. Libya forsynes med vann fra denne aquiferen.

Ukjente vannressurser

Potensialet for utnyttelsen av fossilt vann er ikke fullstendig kartlagt. Dette kan bli et viktig og spennende bidrag til å dekke verdens behov for rent drikkevann. Men som alle naturressurser må denne også forvaltes bærekraftig.

20 skoler har fått rent vann i Tanzania

EVERY LITTLE DROP COUNTS

I løpet av en 9-års periode har Arendal Soroptimistklubb hjulpet 20 skoler med rent vann. Et flott eksempel på at hjelpen kommer fram og at det nytter. Prosjektet fortsetter!

Tenkte langsiktig fra starten

Prosjektet "Every Little Drop Counts" ble etablert i 2008 som respons på en oppfordring SI sentralt hadde om tema vann. Tanzania ble valgt fordi et av klubbens tidligere medlemmer var fra Tanzania og kunne derfor bidra med praktisk hjelp.

Arendal Soroptimistklubb etablerte dette som et langsiktig prosjekt. Målet var å skaffe rent vann til barneskoler i Lushoto, Tanzania. I Lushoto er det god tilgang på regnvann, men vannet havner ofte i urene kilder. Prosjektet går ut på å samle regnvann fra takene, og bygge vanntanker som samler opp og beholder vannet rent via et filter.

Prosjektkoordinatoren har vært Nicola Samuelsen. Prosjektgruppen, som består av fem medlemmer, skaffer til veie penger til installasjon av vanntanker på barneskoler nord i Tanzania. Prosjektgruppen har knyttet til seg to lokale frivillige kvinnegrupper (NURU og DIANA) som bistår med utvelgelsen

av skoler som skal motta bistand. I tillegg har de kontakt med hydrolog/ingeniør som organiserer installasjonene.

Dobbelt resultat

Prosjektgruppen har vært veldig dedikert i forbindelse med oppgaven, og har klart å etablere kontakter med skoler i Norge som har donert midler fra "Operasjon Dagsverk" o.l. Penger er også skaffet til veie gjennom julemesse, kakesalg etc. Dette har resultert i at klubben hittil har hjulpet 20 skoler (på 9 år). Prosjektets mål var å hjelpe 10 skoler i løpet av de første 10 årene.

Den siste dagen av oppholdet ble Nyankei Primary School besøkt. Vannsystemet ved denne skolen med 542 elever er sponset av "SI Union of Norway".

Rektor ved skolen er svært glad for vanntankene. Legg merke til skiltet bak ham.

FAKTA

Hva: Vannprosjekt. Barneskoler skal nyttiggjøre seg regnvann slik at de hygieniske forholdene blir bedre, og at dette letter hverdagen til elevene.

Hvem: Arendalsklubben

Når: startet i 2008, pågår fortsatt

Hvor: I Lushotoregionen, i nordre del av Tanzania.

Hvordan: Vanntanker, enten av PVC eller ferro-sement og med forskjellig volum, blir installert ved siden av skolebygningen. Fra taket på skolen blir vannet ledet ned i tankene via takrenner. Her er det montert filter for å grovrene vannet som videreføres til tankene.

Resultat: I løpet av 9 år har klubben stått for installasjoner til 20 barneskoler i området.

Lushoto er en fjellandsby som ligger nordøst i landet på grensen til Kenya. Byen ligger i et fjellandskap på ca. 1200 m.o.h. Her ble Arendalsklubben tatt imot med sang og dans av representanter av kvinnegruppen NURU og DIANA. De ble høytidelig presentert for hvert enkelt medlem og hennes funksjon i gruppen. Disse kvinnegruppene jobber frivillig med å øke befolkningens velferd og bistår med utvelgelsen av skolene som skal få støtte. Som en del av velkomstrituale ble hver og en av oss svøpt inn i et klede.

Besøkte prosjektet

Høsten 2016 reiste 13 klubbmedlemmer fra Arendalsklubben til Tanzania, og fikk med egne øyne se hvordan prosjektet fungerer.

- Vi fikk økt forståelse for hvor viktig vår bistand er, og hvilke utfordringer barna har i dette området, forteller Tone Duus fra Arendal. Tidligere brukte barna skoledagen til å gå mange kilometer ned til dalen for å hente vann til husholdningen. Det ble også klart for oss at det ble mye dyrere å installere vanntanker med lang og kronglete transportvei til anlegget på

skolen. Imidlertid var det fantastisk motiverende å være vitne til at klubben vår hadde bidratt til å gjøre en forskjell for dette lokalsamfunnet.

Hun forteller at i løpet av oppholdet fikk de besøkt noen av skolene som hadde fått installert prosjektets vanntanker: - Første skolen vi besøkte, Baghai Primary School, lå 20 km fra hovedveien og høyt opp i fjellene. For å komme dit måtte vi kjøre på en smal, svingete "traktorvei" i fjellsiden. Trollstigen var rene autostradaen i forhold! Det ble tilløp til panikk blant noen av passasjerene

da det gikk opp for oss at vi faktisk kjørte på kanten av et stup, uten noen form for autovern eller annen beskyttelse. Vi forlangte derfor å gå de siste kilometerne til denne skolen. Her ble vi møtt av en horde syngende og dansende elever og lærere. Hele skolen stilte opp for oss til tross for at det var en søndag.

I løpet av oppholdet fikk klubben sett med egne øyne hvor godt hjelpen fungerer: -For oss var det veldig nyttig å se hvordan installasjonene fungerte, og hvilke utfordringer skolen har til daglig, sier Tone Duus.

Rektoren ved skolen viser stolt frem kjøkkenhagen hvor de dyrker grønnsaker ved å nyttiggjøre spillvannet fra vannposten. Grønnsakene blir brukt til lunsj for elevene. Et godt eksempel til etterfølgelse.

Nicola og rektor foretok den offisielle avdukingen av vanntankene som var finansiert ved en elevinnsamling på Birkelund skole i Arendal.

Fantastisk utsikt til fjellet Kilimanjaro var det som møtte damene den aller første morgenen.

SI inngår samarbeid med "Women for Water Partnership"

KILDE: Soroptimist International nettside

UN Women:

"Når vi slår sammen vår felles kompetanse og ressurser, får vi en mye større påvirkningskraft!"

Soroptimist International er nylig blitt en del av "Women for Water Partnership (WfWP). I dette partnerskapet inngår også andre innflytelsesrike organisasjoner, som "International Federation of Business and Professional Women" (BPW), "Women Environmental Programme" (WEP), vår egen "Soroptimist International of Europe" og "The Women and Labour Market Foundation". Gjennom dette får vi en mulighet for et unikt samarbeid med kvinners organisasjoner og nettverk, og forener kvinner i ledelse.

Alle de 27 medlemsorganisasjonene er forankret i samfunnet og er aktive innen områdene vann, sanitære forhold, bærekraftig utvikling og kvinners deltakelse. WfWP sin visjon er en verden som gir trygghet for rent vann til alle, der kvinner blir hørt og gis myndighet til å utøve sitt fulle potensiale for å oppnå en

rettferdig og bærekraftig utvikling. WfWP sin oppgave er å posisjonere kvinner som aktive ledere, eksperter, partnere og endringsagenter for å realisere tilgang til rent vann for alle – inkludert tilfredsstillende sanitære forhold for både kvinner og menn. Dermed vil WfWP være en viktig bidragsyter til å nå alle mål i FN's bærekraftsmål (SDG), spesielt mål 5 (likestilling) og mål 6 (vann).

Med en visjon om å støtte kvinners og jenters mulighet til å oppnå sitt individuelle og kollektive potensiale, forvandler Soroptimist International, gjennom sitt nettverk av over 75.000 frivillige klubbers medlemmer i 133 land og territorier, manges liv. Med vårt arbeid på et lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå innen SI, gis unge kvinner og jenter mulighet til utdanning, slik at de kan realisere sine ambisjoner. SI har en felles og global stemme med mulighet til å skape sterke, fredelige samfunn over hele verden.

Yvonne Simpson, president i Soroptimist International 2015 – 2017, foreslo at SI

inngår samarbeid med "Water Partnership". President Yvonne forklarer: "Det er en naturlig tilpasning for SI å samarbeide med andre likesinnede organisasjoner som også har samme misjon, nemlig å endre liv og status for kvinner og jenter og samtidig omfavne Soroptimist International sitt tema "Educate to lead". Sammen kan vi styrke vår globale stemme for kvinner i vårt arbeid for å oppnå våre mål innen bærekraftig utvikling, spesielt for å sette fart på likestillingsarbeidet som er innebygget i alle SDG sine mål.

Samarbeidet gir merverdi til begge organisasjoner og øker derfor muligheten til påvirkning, slik at flere kvinner kan gjøre "STEM-karrierer" - det vil si flere forskere, ingeniører og ledere innen teknologi. Vi trenger flere kvinner innen ledelse, dyktige kvinner som vil forme fremtiden. Vann og sanitære forhold er anerkjent som kritiske faktorer som vil påvirke menneskeheten i tiden fremover. SI og WfWP har som mål å få kvinner i lederroller, for å sikre at kvinners behov blir ivarettatt, sier president Yvonne.

TRYGT OG HYGIENISK VANN

SI Chennai har skaffet trygt og hygienisk vann til en skole og landsby. En av de beste rensetankene på 250 liter i rustfritt stål med UV-filter og Ozonering ble installert i en statlig videregående skole i Manjambakkam i India.

RENERE OG SUNNERE SKOLEMILJØ

En 5.300 liter vanntank er gitt til Vuda District Primary School på Fiji. Resultat: Renere og sunnere skolemiljø, gjennom konstant tilførsel av drikkevann og vann til toaletter, realisert gjennom et finansieringssamarbeid med SI New Zealand South Region og SI Lautoka, Fiji.

FN setter fokus på vann

KVINNER OG JENTER HENTER VANN.

Spesielt i land i Afrika, hvor familier ikke har innlagt vann, må man ofte gå langt for å hente vann.

Det er særlig kvinner og barn (jenter), som har denne jobben. Det er vanlig å bruke flere timer daglig til dette, og det kan gå utover jentenes skolegang. Det kan også gi helseproblemer å bære så tung bær hver dag.

Hvis vannet hadde blitt lagt i rør nærmere der folk bor, eller helst til hver eiendom, kunne mange kvinner og jenter fått mer tid til skole og arbeid.

LES MER >

Millioner av mennesker dør hvert år av sykdommer de får fordi de ikke har tilgang til rent vann og toalett. Flesteparten av disse er barn. Det finnes nok ferskvann på planeten, men dårlig økonomi og manglende infrastruktur står ofte i veien.

Bærekraftsmål

FN's bærekraftsmål er en felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringer innen 2030. Det sjette bærekraftsmålet handler om å sikre bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle. På verdensbasis er det store vannutfordringer. Mange mennesker har ikke tilgang til trygt drikkevann og har ikke tilfredsstillende sanitærforhold.

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Vann er kjernen i en bærekraftig utvikling. Rent vann i kranen og i naturen er helt sentralt for en god helse, et bærekraftig økosystem, industri og næringsliv, energiproduksjon, produksjon av mat med videre.

Avløpsvann tema for verdens vanndag

FN har bestemt at 22. mars skal markeres som verdens vanndag hvert år. Siden 1993 har dagen blitt markert internasjonalt. Verdens vanndag retter oppmerksomheten på behovet for gode vanntjenester og deres betydning for en bærekraftig utvikling.

UN-water bestemmer et tema for vanddagen hvert år. Temaet for 2017 er avløpsvann. Det setter søkelyset på hvordan vi kan redusere og gjenbruke avløpsvann, for å bidra til at bærekraftsmål nr. 6 blir oppnådd. Det er viktig å ha tilgang på nok rent vann, men like viktig er det hvordan det brukte vannet behandles, så det ikke forårsaker sykdommer.

Vann må administreres nøye i alle deler av vannsyklusen: fra friskt vann, rensing, distribusjon, bruk, avløp og etterbehandling, til bruk av behandlet avløpsvann og endelig tilbake føring til naturen, klar til å starte syklusen på ny.

Den norske vannbransjen har startet et viktig arbeid for å bli enda mer bærekraftig bransje. Eksempel på tiltak er økt produksjon av ren energi fra vann- og avløpsanleggene, gjennom varmepumper og biogassproduksjon. Et annet eksempel er tiltak som sikrer en mer effektiv resirkulering og gjenbruk av næringsstoffene i avløpsvannet.

FAKTA

- 80% av avløpsvannet i verden går tilbake til økosystemet ubehandlet.
 - 1,8 milliard mennesker i verden har utrygge vannkilder. Dette kan forårsake sykdommer (for eksempel kolera, dysenteri). Utrygt vann, dårlige sanitærforhold og hygiene forårsaker cirka 842.000 dødsfall i året.
 - 663 millioner mennesker i verden mangler gode drikkevannkilder.
 - Innen 2050 vil nærmere 70% av verdens befolkning bo i byer (50% i dag). De fleste byer i utviklingsland har ikke infrastruktur og ressurser til å håndtere avløpsvann på en bærekraftig måte.
 - Det er store muligheter til å utnytte avløpsvann, slik at det blir en ressurs.
 - Kostnadene med avløpsvann må veies opp mot helse, økonomisk utvikling og bærekraftig miljø – mulighet til å skaffe nye forretningsmuligheter og skape flere "grønne" jobber.
- (kilde: FN)

KILDE: FNs nettsider

PROSJEKT // VANNBEHANDLING
Renseanlegg.

Avløpsvann er "The new black"

Økende fokus på gjenbruk av avløpsvann over hele verden gjør at mange kaller det "The new black" – med andre ord et høyaktuelt tema. FN har en egen nettside viet World Water Day. Under fanen "Stories" legges det ut smått og stort relatert til vanddagen. Vi gjengir noen smakebiter her.

GJENVINNER 600 LITER PR. DAG

-Min familie på fire brukte 400 liter vann hver dag i badet og til vaske-maskinen. Jeg innså behovet for å ta vare på vannet og bestemte meg for å gjenvinne det, sier Sanjay i India. Hvert minutt med sykling produserer 30 – 40 liter vann til hagen, og familien hans gjenvinner over 600 liter vann hver dag.

Vannet blir ført gjennom et rør fra baderommet til en vanntank, hvor det blir rensed gjennom en rensesmekanisme som består av sand, steiner og avfall fra kokosnøtter. Videre pumpes det gjennom en sinnrik prosess, før til sist Sanjays familie kan pumpe vannet inn i hagen ved hjelp av et vanningsystem. -Jeg kom på denne ideen på grunn av lite vann hver sommer. Den viktigste faktoren er at grunnnivået er slik at vannet flyter naturlig, sier Sanjay, eier av et IT-firma, til avisen The Indian Express.

PROSJEKT // GJENVINNING
Sanjay sykler for å ta vare på vannet familien bruker.

**PROSJEKT // TRYGG BRUK
AV AVLØPSVANN**

Photo credit: CGIAR Consortium via Foter.com / CC BY-NC-SA

TRYGG BRUK AV AVLØPSVANN

Vekst i befolkninger, rask utvikling av byer, sterke endringer i våre forbruksvaner når det gjelder vann vil, sammen med klimaendringene, legge et sterkt press på verdens ressurser av ferskvann. Økende knapphetsfaktorer på vann, energi og gjødsel tvinger landbruket til å ta i bruk avløpsvann.

ØKENDE BEHOV FOR VANNBEHANDLING

Hurtigvoksende byer produserer mye avfall inkl. avløpsvann. Mange byer pleide å være i stand til å sende vannet effektivt gjennom sine avløp, men det er i endring. Avløpsvann inneholder mer miljøgifter enn noen gang før.

KJENDISER STØTTER TRYGT VANN

Alle trenger trygt drikkevann, spesielt barn. I forbindelse med World Water Day har organisasjonen "Clean Water Here" lansert en kampanje for å synliggjøre behovet for trygt drikkevann i USA. Forskning viser at gamle røropplegg, noen mer enn 100 år gamle, lekker forurensning til drikkevann. Sammen med utdatert vannrensbehandling får vannet en kvalitet som ikke hører hjemme i vår tid.

Til å fronte denne kampanjen har organisasjonen fått drahjelp av en rekke kjendiser: Sting, Pitbull, Andra Day, Maroon 5, Jason Derulo, Halsey, Juanes, Maná, Sarah Bareilles, J. Balvin, Pentatonix, Natasha Bedingfield, Laura Pausini and Pharrell Williams, som skal fronte en stor kampanje på sosiale media.

<http://www.worldwaterday.org/5414-2/>

**PROSJEKT // KJENDISER
STØTTER TRYGT VANN**

VANNdring i Larvik

På FNs Vann-dag arrangerer Larvik-klubben VANNdring i nærområdet. Formålet er å fokusere på hvor langt kvinner i land, der vann er mangelvare, må gå hver dag for å få vann til seg og familien.

I 2016 var det sjettede gang klubben inviterte til VANNdring. - Via annonse i lokalavisen var det åpen invitasjon til VANNdring i skjærgården. 50-60 mennesker, store og små, møtte opp, og vi kan notere oss en økning av antall påmeldte for hvert år, forteller Margaret Støle Karlsen i Larvik Soroptimistklubb.

Deltakeravgiften er ikke så stor, så på denne aktiviteten tar klubben inn i snitt ca. 2.500 kroner:
- Men vi gleder oss over deltagelsen, oppmerksomheten og hyggen ved at vi kan kose oss på en flott tur der varme pølser venter oss ved målgang.

Ikke minst har vi fått meget god medieoppmerksomhet i lokalavisen for denne aktiviteten, så det er en flott måte å markedsføre soroptimismen, sier Margaret.

○

DEN SISTE DRÅBEN

*Det va ein gang
to dråbar vann;
det va den fysste
og den siste.
Den fysste dråben
va den modigaste.*

*Eg kunne godt tenkt meg
å ver den siste dråben,
den som får alt
te å flyda øve,
sånn at me
får friheden
igjen.*

*Men kem vil ver
den fysste
dråben?*

Gunnar Roalkvam

○

Diktet er hentet fra boka "Ein dråbe i havet" av Gunnar Roalkvam, utgitt i år 2000 på Wigstrand forlag. Gunnar Roalkvam er fra Stavanger.

Dette diktet ble også benyttet av Gunnar Berge, daværende leder av Nobelkomiteen. Hans tale til fredsprisvinner Kim Dae-jung fra Sør Korea 10. desember 2000 inneholdt "Den siste dråben".

Forutsetning for alt liv

«Vannet binder mennesker sammen på en helt spesiell måte. Fordi det er i evig bevegelse, er vannet både alles eiendom, og det er seg selv ved samtidig å vise utover seg selv, som forutsetning for alt liv,» skriver Tvedt i boken Vann.

Boken er en reise i vannets verden. Gjennom 256 sider trekkes leseren med fra land til land; frem og tilbake i tid. Effektivt opplever man raske scenskifter og presise innføringer, og får dokumentariske skildringer av vannets betydning. Både i nåtid og tidligere tider ser vi hva det betyr å ha nok vann – og ha kontroll på det.

Vi lever og bor på vannets planet. Ikke bare er størstedelen av jordens overflate dekket av hav – det er vannet som har formet livene våre. Boken tar leseren med på en reise til flere titalls land på fire kontinenter. Reisen starter i Europa, i London, og drar til Norge, Frankrike, Spania, Italia og USA. Tvedt viser at til tross for det moderne menneskets ”vannblindhet” er dagens samfunn mer avhengig av vann, og av å kunne kontrollere det, enn noen samfunn før oss.

”Siden vannet, og kampen om å kontrollere og utnytte det, har formet alle samfunn – fra de første sivilisasjonene oppstod i Midtøsten og Asia for fem tusen år siden til vår tids moderne bysamfunn – må reiseinntrykkene plasseres inn i lange, historiske utviklingslinjer,» skriver han innledningsvis.

Reisen tar leseren med til Grønland, Venezia og Tibet. En stor del av boken omhandler Afrika og Nilen, der vannet og vannets veier vil være årsak til mange konflikter framover. Store skjulte basseng under jorden i Sør-Amerika er en stor mulighet, men samtidig sårbart og skjørt.

Tvedt snakker til oss både gjennom sine egne betraktninger og gjennom mennesker han møter på sin reise. Med et lettfattelig og fargerikt språk formidler han budskapet sitt. En god og viktig bok, som anbefales.

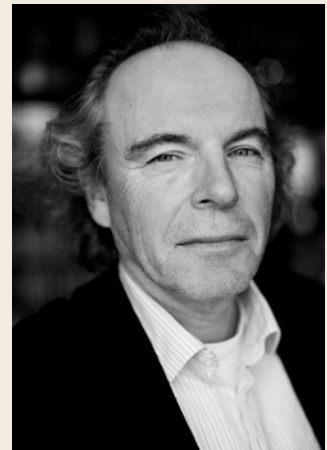
Terje Tvedt

Terje Tvedt (f. 1951) er norsk professor, forfatter og filmskaper. Han er utdannet historiker og er professor II ved institutt for arkeologi, konservering og historie ved Universitetet i Oslo og professor ved institutt for geografi ved Universitetet i Bergen.

Blant flere områder, har Tvedt forsket mye på forholdet mellom samfunn og vann. Han har vært serieredaktør for 6-bindsverket ”A history of Water” i tillegg til å ha skrevet en rekke bøker om Nildalens moderne historie. Som filmskaper står han bak de prisbelønte TV-seriene ”En reise i vannets historie”, ”En reise i vannets fremtid” og ”Kampen om Nilen”.
Reiser i vannets fortid og fremtid.

Boken ”Vann – Reiser i vannets fortid og fremtid” ble utgitt i 2011.

(Kilde: Wikipedia)

Bokomtaler

Vi i Soroptima har lest noen bøker om vann, som vi presenterer her. Og anbefaler!

Havboka

eller **Kunsten å fange en kjempehai fra en gummibåt på et stort hav gjennom fire årstider**

Forfatter: Morten A. Strøksnes

To menn i en liten båt. Et monster i havdypet under dem. Det er utgangspunktet for Havboka. Fra den lille øya Skrova i Lofoten undersøkes havet gjennom historie, fortellinger, vitenskap, poesi og mytologi. Hav er opphav, og rommer de utroligste livsformer. For forfatteren blir havet en rik kilde til forundring, nye innsikter og salte eventyr.

Boka fikk både Brageprisen og Kritikerprisen i 2015.

OMTALER

"Ut på fisketur – og hvilken fisketur! ... Morten Strøksnes har et isklart og fullstendig ujalete språk, han skriver i konkrete hovedsetninger og med stor fortellerglede. Nettopp fordi han økonomiserer slik med virkemidlene, evner han i enkelte partier også å svinge seg opp til nærmest poetiske språklige høyder ... Det hele sydd sammen på et vis som bare en fullbefaren forfatter kan klare".

**Terningkast 6
- VG**

"Med Havboka har Morten Strøksnes skrive eit meisterverk, ikkje noko mindre ... Havboka går utanpå det aller meste som er blitt gjeve ut av norske romanar i haust. Skal ein nemna noko skjønnlitteratur i det heile, er det mot klassikarar som Johan Bojers «Den siste viking» og Ernest Hemingways «Den gamle mannen og havet» som Havboka må målast ... umåteleg interessant ... Den dempa humoren - og venskapen med Hugo i skiftande fasar - er ein gulltråd for seg gjennom boka".

**Terningkast 6
- BERGENS TIDENDE**

"Det viktigste er at forfatteren får leseren til å tenke. Selv ... Havboka er en intelligent og sylskarp kunnskapsfortelling. En språklig lystseilas. Viktig fordi vi må forstå mer av verdenen vi vasser rundt i, særlig det våte ... Boka anbefales alle som våger å innrømme at de faktisk vet ganske lite. Ikke minst fordi vi burde vite bedre. Altså alle. Havboka bør særlig leses av terrorister, godhetstyranter, snillister, rasister, idealister, folk flest og resten. Kunnskap om havet vil gi bedre perspektiv og forståelse for alt som skjer på land".

**Terningkast 6
- HAUGESUNDS AVIS**

Heder og ære til kvinner i Sør-Varanger

Fra venstre: Karin Danielsen (SI Kirkenes), Karin Johnsen, Linn Sotkajervi, Ann Kristin Røsok Arnljot (SI Kirkenes).
Foto: Jørn Fossmo, Sør-Varanger avis.

I 2015 opprettet SI Kirkenes en pris til en kvinne som har gjort seg bemerket på en positiv måte i lokalsamfunnet. Vi kaller prisen "Årets kvinne(r).

I 2015 ble det to kvinner som fikk prisen, politimester Ellen Katrine Hætta og vårt eget soroptimismedlem Solbjørg Mikkola. Begge to gjorde en formidabel innsats da flyktningestrømmen var på topp. I løpet av noen hektiske uker kom 5500 personer til vår kommune som bare har vel 9500 innbyggere! De var begge to særdeles dyktige med å håndtere situasjonen sammen med andre, men disse to var sentrale i arbeidet.

Prisen for 2016 gikk også til to kvinner. Linn Sotkajervi er lærling ved en lokal bedrift og deltok i konkurransen

"Arctic Skills" for videregående skoler. Hun fikk andreplassen i billakkeringsfaget, et fag som er mannsdominert. Det er bare fantastisk. Hun er et forbilde for andre unge kvinner, og i dag har bedriften to jenter til som skal utdanne seg i bilfaget. Den noe utradisjonelle bedriften er Sør-Varanger Bilteknikk as.

Den andre prisvinneren er Karin Johnsen. Hun fikk prisen for sitt store engasjement med å hjelpe russiske familier med klær, mat og annet nødvendig utstyr, som barnevogner, rullestoler, ski, senger og sengklær mm. Dette har hun holdt på med i sju år.

Karin har ikke bil, men hun har mange venner både i Russland og Norge som hjelper henne med transporten. Hun har konsentrert arbeidet i byene Nikel

og Zaporljarny som ligger noen få mil fra Kirkenes. Hun gir direkte til de som trenger det, ikke gjennom noen organisasjon, for som hun selv sier: "Da vet jeg at det kommer dit det skal". Karin har en egen hjemmeside på Facebook som heter "Kvinner hjelper i Grenseland". Der skriver hun hva som trengs, og hun får det hun ber om!

Prisvinnerne fikk blomster, de andre jentene fikk en gave hver og hele bedriften var samlet i frokostpausen til kaffe og marsipankake. Dette var en stor og hyggelig overraskelse for de ansatte som ikke visste noe på forhånd. Tilslutt fikk bedriftens eier, Stig Hjelm, også blomster fordi han løfter kvinner opp og frem.

Karin Bjørkwall Danielsen,
visepresident

De 2 doktorandene
Anne Bolette Tjensvoll til venstre og
Bente Brannseter Ellingsen. (fotograf Gerd Halmø.)

2 doktorander i samme klubb

AV: Nina Tjomsland, Stavanger Soroptimistklubb

FAKTA

En doktorgrad er resultatet av tidkrevende, nytenkende, intens og kompakt innsats. I populær form kan vi si at idet avhandlingen er godkjent, er doktoranden det mennesket i verden som vet mest om akkurat dette emnet – inntil utforskningen blir ført videre.

Anne Bolette Tjensvoll og Bente Brannseter Ellingsen er medlemmer i Stavanger Soroptimistklubb. At begge disputerte i løpet av vel et år, er trolig enestående for norske soroptimistklubber. Begge disputasene foregikk i Stavanger, og klubben var godt representert begge gangene.

Selv om de fleste av oss stiller ganske uvitende om detaljene i et doktorgradsarbeid, var det en stor opplevelse for oss soroptimister å følge både doktorandenes fremstillinger og diskusjonene etterpå.

Blitt flinkere til å stille spørsmål

Bente disputerte i november 2015, med avhandlingen «Overweight and obesity in children: a study of weight-related anthropometric variables in childhood». Hun jobbet som overlege i pediatri i Stavanger og som stipendiat i Bergen de fire årene hun arbeidet med avhandlingen, som omhandlet en overvektstudie av barn.

«Etter mange år i faget kjente jeg behov for å fordype meg, lære mer og strekke meg lenger. Doktorgraden er definitivt en fordel i jobben; jeg har lært å lese forskningsartikler på en bedre måte, er blitt flinkere til å stille spørsmål, og er mer opptatt av at det jeg gjør, skal være vitenskapelig begrunnet.»

Om doktorgradsarbeidet sier hun at hun er takknemlig over å ha fått muligheten: «den løfter mitt faglige engasjement og gir meg ny giv i arbeidet.»

Stort utbytte

Anne Bolette disputerte i desember 2016. Hennes avhandling handlet om «Headache in systemic lupus erythematosus and primary Sjögren's syndrome».

«Utbyttet har vært stort», sier hun nå. Ett trekk er å forstå mer hva forskningens styrker og ikke minst begrensninger er, og dermed å kunne ha et kritisk syn på forskning. Et annet er å få mulighet til å gå i dybden og se problemstillinger omkring hodepine og hjernefunksjon fra nye vinkler.

«Jeg må også nevne hvor nyttig det har vært å samarbeide over spesialitetsgrenser i en forskningsgruppe. Det har ført til økt kompetanse og samarbeid i den kliniske hverdagen hvor pasientrettet arbeid står i sentrum.»

Inspirasjon til alle soroptimister

Hver eneste fullførte og godtatte doktoravhandling utvider vår viten. Som Anne Bolette uttrykker det: «Arbeidet som bidragsyter til andres forskning, og med egen forskning, gir nye tanker som jeg tar med meg i det kliniske arbeidet. Enda jeg desidert er en senior, har jeg måttet strekke meg utenfor den såkalte komfortsonen og lære nye ting – noe som har stimulert nysgjerrigheten og er blitt en drivkraft for å lære mer, hele tiden.»

Selv om få av oss har evner og mulighet til å gjennomføre et doktorgradsarbeid, er utsagnet hennes noe vi soroptimister gjør godt i å ha med i bagasjen: å våge å strekke oss kanskje lengre enn vi trodde vi kunne, la nysgjerrigheten få spille og fortsette å lære og prøve å forstå. Hele tiden.

Chartering i Tromsø

AV: Åse Engebretsen

De fire som sitter foran er Berna Kampevoll (påtroppende president i Tromsø) Kirsti Guttormsen (president Norgesunionen), Maria Elisabetta de Franciscis (president SIE), Halldis Valestrand charter president Tromsø, Sigrid Ag (gudmor).

OVERREKKELSE AV CHARTER

Maria Elisabetta de Franciscis (president SIE) og Berna Kampevoll (påtroppende president i Tromsø).

Lørdag 18. februar 2017 fikk Norgesunionen ny soroptimistklubb i Tromsø. 50 soroptimister deltok på et flott arrangement fra fredag kveld til søndag formiddag.

Fredag kveld ble det arrangert bli-kjent-kveld på Skansen, i den eldste trebygningen i Tromsø.

Anne Husebekk, rektor og professor ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, holdt foredrag om kvinne- og kjønnsperspektivet i forskning og utdanning.

Maria Elisabetta de Franciscis, som er president for soroptimistene i Europa, holdt et innlegg om organisasjonens programområde "Soroptimists Invest in Education". Hun ønsker å fokusere enda mer på jenters utdanning i våre egne land og jenters innpass og avansement i arbeidslivet. Teknologi og naturfag er sentralt, og soroptimister som mentorer er en viktig del av dette.

Lørdag var det byvandring i en by dekket av nysnø og flott vintervær.

Perspektivet Museum og Tromsø rådhus ble besøkt. Unionspresident Kirsti Guttormsen ledet generalforsamlingen i Bikuben lørdag ettermiddag. Styret for Tromsø Soroptimistklubb ble valgt og navnelistene underskrevet. Charterpresidenten er Halldis Valestrand og påtroppende president er Berna Kampevoll.

Maria Elisabetta de Franciscis (president SI Europaføderasjonen) overleverte charteret til klubbpresident Berna Kampevoll, og medlemmene fikk utdelt medlemsnålene.

Festmiddag ble avholdt med taler og hilsener fra inn- og utland, og stemningen var på topp.

Søndag var det mulig å besøke Tromsø museum eller ta Fjellheisen opp til Storsteinen.

Et vellykket arrangement på alle måter. Tromsø Soroptimistklubb er en klubb med solide ressurser og godt engasjement.

Vi ønsker lykke til videre!

Kirsti Guttormsen på sightseeing i Tromsø by lørdag formiddag.

Halldis Valestrand charter president Tromsø og Berna Kampevoll (påtroppende president i Tromsø).

NYTT MILJØNETT

Larvik-klubben tar miljø på alvor! Vi har laget nytt nett med ny logo! Nettet markedsfører organisasjonen vår samtidig som salget bringer penger til utdanningsfondet! Og du sparer miljøet for plastposer!

30,- pr. stk.
pluss porto

*Super venninnegave eller som gave "med noe oppi" til foredragsholdere!
Eller kjøp inn til klubben for videresalg - bestem prisen selv! :-)*

**Bestill gjerne klubbvis:
thorka2@online.no**

NYTT MEDLEM I Sandnesklubben

På januarmøtet i Sandnes Soroptimistklubb ble Inger Marie Sunde tatt opp som medlem.

Inger Marie er utdannet jurist fra universitetet i Oslo. Hun har blant annet arbeidet i Næringsdepartementet hvor hun i sin tid var med på å fremforhandle EØS avtalen for Norge.

Deretter arbeidet hun en kort periode som advokat i Stavanger, før hun ble ansatt i politiet. Hun arbeidet i påtalemyndigheten i ca. 10 år, først som politiadvokat og deretter som statsadvokat.

Hun har møterett for Høyesterett og i 2016 satt hun i det lovutvalget som utarbeidet forslag til ny straffeprosesslov.

På bildet står Inger Marie mellom fadderne Hanne-Keth Qvale og Cecilie Engebretsen.

Soroptimisthilsen
Sandnes Soroptimistklubb

Silute soroptimistklubb i Litauen søker vennskapsklubb i Norge.

Klubben har 25 medlemmer og er en aktiv og engasjert klubb. De ønsker vennskap med en stor og aktiv klubb i Norge.

Interesserte kan henvende seg til guvernør 1,
Mari Elin Øksendal, governor1@soroptimistnorway.no

Lofoten sommerhotell
Sesong 2017: 01. Juni - 13. Aug

76 06 98 80
www.lofotensommerhotell.no

B-blad

Norsk Soroptima
v/Ellen Wiik
Presten Soles Veg 56, 4352 KLEPP

KJØPEVANN ELLER KRANEVANN?

Er du blant dem som MÅ ha en flaske vann med deg overalt? Da er du ikke alene. Et vanlig syn i dag er at kvinner og menn i alle aldre drikker mye vann. Og det er bra.

Men... hvilket vann er best, kjøpevann eller vann tappet rett fra kranen? Vi som bor i Norge er privilegerte med vann av ypperste kvalitet. En påstand er at norsk vann er verdens beste.

Så hvorfor kjøpe dyre flasker med VOSS, Imsdal, Bonaqua eller Olden? Noen av flaskene er trendy og tar seg godt ut på bordet, men hva med kvaliteten, smaken? Og ikke minst prisen! Det er flere tusen ganger dyrere enn vann fra

kranen. En flaske til 25 kroner mot to øre fra kranen. 25 kroner er det en gjennomsnittlig husholdning betaler for vann- og avløpstjenester pr. døgn!

En oppfordring til klubbene: Ta en test og finn ut hva dere mener er best av kjøpevann eller kranevann. Still opp flere glass med innhold fra ulike typer kjøpevann sammen med et glass vann fra kranen. Alt vann som testes bør ha samme temperatur, helst rett fra kjøleskapet. Resultatet fra en slik "blindtest" er redaksjonen i Soroptima veldig interessert i. Vi gleder oss til å høre fra dere...

Aud Rugland Thue

LITT PRAKTISK

Neste utgave av Soroptima har "Menneskehandel" som tema. Her har mange klubber aktuelle prosjekter. Disse vil vi gjerne trekke fram her i Soroptima. Er det noen som brenner for denne saken eller har innspill til saker å skrive om, tips oss på soroptima@soroptimistnorway.no. Ta gjerne pennen (eller PC'en) fatt og skriv selv, det setter vi pris på.

Vi ønsker også bilder til artiklene. Et godt bilde kan si mer enn mange ord, og er med og hever leseglede og opplevelse. Derfor er det viktig at innsendte bilder er av en viss kvalitet. Størrelse på filene bør være fra noen MB (megabyte) og oppover. I utgangspunktet ønsker vi så store bilder som mulig, så kan vi heller krympe bildene i produksjonen.

Håper på god kontakt med alle rundt om i landet - da får vi et godt blad sammen!

AKTUELLE NETTADRESSER

Stoff til Soroptima sendes til
soroptima@soroptimistnorway.no

SI Norgesunionen nettside
www.soroptimistnorway.no

Soroptimist International
www.soroptimistinternational.org

Rapportering av prosjekter
<http://www.soroptimisteurope.org>

Europaføderasjonen
www.soroptimisteurope.org

Soroptimist Project Matching
www.soroptimistprojects.org

Fokus:
www.fokuskvinner.no

FNs kvinneorganisasjon:
www.unwomen.org

FN-sambandet:
www.fn.no

VIKTIGE DATOER

22. mars: Den internasjonale vanddagen

31. mars: Frist for betaling av kontingent til Soroptima, konto nr. 9522.05.07190

31. mars: Frist for betaling av nettavgift, konto nr. 2801.13.38757

30. april: Årsmøte i klubbene skal være avholdt, info sendes til landssekretæren.

31. mai: Frist til å søke om tilskudd til distriktsmøter som holdes til høsten.

ANNONSEPRISER

Helside - kr. 2.800,-
1/2 side - kr. 1.400,-
1/4 side - kr. 700,-
1/8 side - kr. 350,-

